

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน
เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม

LEARNING ACHIEVEMENT COMPARISON OF MATTAYOM
SUKSA 2 STUDENTS, NONJAROEN PITTAYAKOM SCHOOL LEARNING
LAWS RELATED TO DAILY LIFE BY USING LEARNING PACIKAGES

ผู้วิจัย: นิชนันท์ เครือคำ

อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.สมมาตร ผลเกิด
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อพัฒนา บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันก่อนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียนซึ่งผู้วิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ 1) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 เล่ม ประกอบด้วยเนื้อหา 10 เรื่อง 2) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน จำนวน 10 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่ง

ระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 1 ชุด รวม 20 ข้อ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ ได้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ 80/80 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันสูงกว่าก่อนเรียนอย่างน้อยร้อยละ 20 และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ในระดับมาก

คำสำคัญ : บทเรียนสำเร็จรูป, กฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) to develop learning packages on law related to daily lives for Mattayomsuksa 2 students with effectiveness criteria of 80/80 ; 2) to compare student's achievement scores before and after using learning packages on law related to daily lives ; and 3) to investigate the satisfaction of the students on the constructed learning packages on law related to daily lives . The subjects were 40 Mattayomsuksa 2 students, selected by purposive sampling in the second semester of Academic year 2007, Nonjaroen Pittayakom school, Bankruad district, Buriram province under the Office of Buriram Educational Service Area 2.

The research instruments consisted of :1) ten learning packages on law related to daily lives for Mattayomsuksa 2 students ; 2) ten lesson plan on law related to daily lives; 3) an achievement tests used as the pre-test and the post- test with 40 items, and 4) a rating scale questionnaire of 20 items to measure the student's satisfaction on learning packages on law related to daily lives for Mattayomsuksa 2 students. The collected data were analyzed by means, percentage, standard deviation, and t-test using SPSS for Windows.

The expected results are that: 1) learning packages on law related to daily lives for Mattayomsuksa 2 students with effectiveness criteria of 80/80 will be developed; 2)

Keywords: Skill Exercises, Thai Writing Indirect Spelling of Final Consonants, Co-operative Learning Activities

บทนำ

ปัญหาการศึกษาไทยที่ผ่านมามีหลายประการ ประการหนึ่งที่พบคือ การจัดการเรียนการสอนของครู ครูเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ให้ความรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้รับฝ่ายเดียว โดยครูมุ่งหวังว่าการถ่ายทอดความรู้ของครู จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและนำความรู้ไปใช้ได้ ซึ่งในทางปฏิบัติผลที่เกิดขึ้นอาจไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง พบว่าการประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในระดับต่างๆผู้เรียนจำนวนมากเกิดการเรียนรู้ในระดับความรู้ความจำเท่านั้นและบางส่วนอาจจะเข้าใจถึงระดับความเข้าใจและมีน้อยมากที่ได้ถึงขั้นการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า แสดงให้เห็นว่าการถ่ายทอดความรู้ของครู ไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่ต้องการได้

บทเรียนสำเร็จรูปเป็นกรสร้างบทเรียนไว้ล่วงหน้าให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วหรือช้า แล้วแต่ความสามารถของแต่ละบุคคล โดยบทเรียนสำเร็จรูปดังกล่าวจะเป็นบทเรียนที่นำเนื้อหาที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแบ่งเป็นหน่วยย่อยหลายๆกรอบ เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้ในแต่ละกรอบจะมีเนื้อหาคำอธิบายและคำถามที่เรียบเรียงไว้ ต่อเนื่องกันโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก เพื่อมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ตามลำดับบทเรียน โปรแกรมที่สมบูรณ์จะมีแบบทดสอบวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถทำการทดสอบด้วยตนเองก่อนและหลังเรียนได้ทันที ดังนั้น บทเรียนสำเร็จรูปจึงเป็นสื่อการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่ผู้วิจัยคิดว่าเหมาะสมกับการนำมาเป็นสื่อการเรียนประกอบการจัดกระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สุรางค์รัตน์ ตรีเหรา, 2545: บทคัดย่อ)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ค้นพบว่า ประการที่ 1 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 5 ห้อง มีปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ที่ผ่านมา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน จึงทำการทดลองเพื่อแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลการเรียนใกล้เคียงกัน โดยกำหนดห้องเรียนที่จะทำการทดลอง เป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติการสอน และเป็นนักเรียนที่ผู้วิจัยเป็นครูที่ปรึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการวิจัยในชั้นเรียน ประการที่ 2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทั้ง 5 ห้อง มีปัญหาการเรียนรู้ช้าและเร็วแตกต่างกันตามความสามารถ นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อนเนื่องจากขาดเรียน ลาและติดธุระ อุปสรรคดังกล่าวต้องหาวิธีแก้ไขโดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงได้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ไปใช้ได้จริงสอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนา บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันก่อนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังการใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 ห้องเรียน รวม 186 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 จำนวน 40 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 สาเหตุที่เลือกนักเรียนห้องดังกล่าวเนื่องจากเป็นห้องเรียนที่จัดนักเรียนคละกันมีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยปีที่ผ่านมาใกล้เคียงกัน มีผลการเรียนวิชาสังคมศึกษาปีที่ผ่านมามีแตกต่างกัน ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนและเป็นครูที่ปรึกษานักเรียนห้องดังกล่าว ด้วยเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการทดลองวิจัยเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เพื่อแก้ไขปัญหาทางการเรียนที่แตกต่างกันและลดปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในห้องเรียนนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 เล่ม ประกอบด้วยเนื้อหา 10 เรื่อง
2. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน จำนวน 10 แผน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อ

การศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 1 ชุด รวม 20 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง การวัดผลประเมินผล วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้จากหนังสือเรียนตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายละเอียด เกี่ยวกับหลักและวิธีการสร้างบทเรียนสำเร็จรูปจากเอกสาร ตำราการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและสร้างบทเรียนสำเร็จรูปอย่างถูกต้อง เลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ได้แก่ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วยเนื้อหา 10 เรื่อง กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงสร้างกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลเนื้อหาในแต่ละตอนที่ใช้ในบทเรียน กำหนดโครงสร้างเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหา ความคิดรวบยอด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อสร้างบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง โดยกำหนดกรอบที่จะเขียนเป็นลำดับเรื่องราวก่อนและหลังจากนำไปหายาก โดยแต่ละกรอบต้องต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ซึ่งในการสร้างบทเรียน สำเร็จรูปแต่ละเล่มจะเริ่มจาก คำแนะนำการใช้บทเรียนสำเร็จรูป สารสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กรอบความรู้ กรอบแบบทดสอบ คำถามสอดแทรกเนื้อหา กรอบเฉลยเป็นตอนๆ ไปจนจบเนื้อหาในแต่ละหน่วยย่อย นำบทเรียนสำเร็จรูปเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ขอหนังสือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์เพื่อตรวจสอบคุณภาพบทเรียนสำเร็จรูป นำบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความคิดเห็นตามแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนสำเร็จรูปโดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำคะแนนความคิดเห็นที่ได้จากการประเมินมาหาค่าประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach, CVR) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์แต่ละคน นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เป็นนักเรียนกลุ่มประชากร โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปต่อไป

การทดลองใช้เป็นรายบุคคล (ขั้น 1: 1) ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ เป็นนักเรียนกลุ่มประชากร โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัด

บุรีรัมย์ จำนวน 3 คน เป็นนักเรียนกลุ่มอ่อน ปานกลาง และเก่ง อย่างละ 1 คน โดยเริ่มทำการทดลองก่อนเรียน แล้วจับเวลาเพื่อตรวจสอบว่าแบบทดสอบดังกล่าวนักเรียนสามารถทำเสร็จภายในกี่นาที จากนั้นให้นักเรียนอ่านบทเรียนสำเร็จรูปไปที่ละกรอบ ขณะที่นักเรียนอ่านบทเรียน ครูแนะนำและซักถามข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขไปพร้อมๆ กัน หลังจากเรียนเสร็จแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จากนั้นนำบทเรียนสำเร็จรูปมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก

การทดลองกลุ่มเล็ก (ชั้น 1, 10) ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เป็นนักเรียนกลุ่มประชากร โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 12 คน เป็นนักเรียนกลุ่มอ่อน ปานกลาง และเก่ง อย่างละ 4 คน โดยเริ่มทำการทดลองก่อนเรียน แล้วจับเวลาเพื่อตรวจสอบว่าแบบทดสอบดังกล่าวนักเรียนสามารถทำเสร็จภายในกี่นาที จากนั้นให้นักเรียนอ่านบทเรียนสำเร็จรูปไปที่ละกรอบ ขณะที่นักเรียนอ่านบทเรียน ครูแนะนำและซักถามข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขไปพร้อมๆ กับนักเรียนจากนั้นจึงนำคะแนนที่ได้จากการสอบก่อนเรียนหลังเรียนมาหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์และค่าประสิทธิผล แล้วนำบทเรียนสำเร็จรูปมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ก่อนนำไปใช้จริง นำบทเรียนสำเร็จรูปที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วไปจัดทำเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาคู่มือครู แบบเรียน และขอบข่ายเนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระการเรียนรู้และ สិทยษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างการวัดผลประเมินผล แล้วเลือกเนื้อหา สำหรับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อดำเนินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ นำแผนการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความคิดเห็นตามแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ นำคะแนนความคิดเห็นที่ได้จากการประเมินหาค่าประสิทธิภาพเชิงเหตุผล ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มประชากร จำนวน 186 คนโรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2550 นำคะแนนที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาหาค่าประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของแผนการจัดการเรียนรู้ นำแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้วไปจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ การหาค่าความตรง ความเป็นปรนัย การหาค่าความยาก การหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ศึกษาเอกสารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และการวัดผลประเมินผล กำหนดเนื้อหา ความคิดรวบยอดและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหน่วยซึ่งจะเขียนในรูปของ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมเนื้อหาและผลการเรียนรู้อย่างที่ คาดหวัง จำนวน 40 ข้อ นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ขอ ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบและปรับปรุงตามคำแนะนำ นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ด้านวัดผลและประเมินผล เพื่อประเมินความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบแต่ละข้อ เนื้อหา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การหาค่าความตรง ความเป็นปรนัย นำ ผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเคยเรียนเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมาก่อน จำนวน 40 คน นำกระดาษคำตอบที่ได้มาตรวจให้คะแนนโดยให้ข้อถูกได้ 1 คะแนน ข้อผิด หรือ ไม่ตอบ หรือ ตอบเกิน 1 ข้อ ได้ 0 คะแนน หลังจากตรวจกระดาษคำตอบและรวบรวมคะแนนแล้ว นำ แบบทดสอบ มาวิเคราะห์หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) เป็นรายข้อโดยวิธีของ เบรนแนน (Brennan) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.20 -0.80 และค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปเพื่อใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน จำนวน 40 คน ซึ่งมีค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) นำข้อสอบจำนวน 40 ข้อ มาคำนวณหาค่า ความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งฉบับของ โลเวท (Lovett) ได้ค่าความเชื่อมั่น จัดพิมพ์แบบทดสอบเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, 93)

การสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจทางการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมด้านความพึงพอใจ ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สร้าง แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ แล้วนำแบบสอบถาม ไปตรวจสอบคุณภาพโดยให้ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมให้ ข้อเสนอแนะนำมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ด้านการวัดผลและประเมินผล จำนวน 3 ท่าน ประเมินความถูกต้อง เหมาะสมของข้อคำถามแต่ละข้อ นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ย ได้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งฉบับ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ กลุ่มประชากร นำคะแนนที่ได้จากการ

ตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาความเชื่อมั่นตามวิธีของ Cranach หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับและนำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบแผนการทดลองในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre- test, Post - test Design (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538, 249)

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง ตามแบบแผนทดลอง Nonrandomized Control Group Pretest Design) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2536, 248-249)

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โดยใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 10 ชั่วโมง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน

วิธีดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการดำเนินงาน เตรียมกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 40 คน ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และกำหนดวัน เวลาในการทดลอง

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง ให้กลุ่มทดลองทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อ ทำการทดลองตามกำหนดการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 กลุ่มทดลอง ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 /3 โรงเรียนโนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 40 คน เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ศึกษาแต่กรอบจนครบทุกกรอบ หลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทำแบบทดสอบย่อยและแบบทดสอบหลังบทเรียนสำเร็จรูป จำนวน 10 ข้อ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้กลุ่มทดลอง ทดสอบหลังเรียน (Post Test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน ฉบับเดิม นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความพึงพอใจทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เมื่อรวบรวมคะแนนจากกระบวนการเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อีกเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คำนวณหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล วิเคราะห์หา

ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินบทเรียนสำเร็จรูปโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของบทเรียนสำเร็จรูป วิเคราะห์หาค่า ประสิทธิภาพเชิงเหตุผลของบทเรียนสำเร็จรูป วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบในบทเรียนสำเร็จรูป แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และคะแนนวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์หาค่า ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของบทเรียนสำเร็จรูปตามเกณฑ์ 80/80 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูปโดยหาค่าดัชนีประสิทธิผล เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันโดยใช้ สถิติ T-test (Independent Samples Samples) วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนด้วยบทเรียน สำเร็จรูป ได้แก่สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบกับเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, 163)

ผลการวิจัย

ขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป จากคำแนะนำของคณะกรรมการ ควบคุมและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อทดลองเป็นรายบุคคล (ขั้น 1: 1) ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เป็นนักเรียนกลุ่มประชากร โรงเรียน โนนเจริญพิทยาคม ตำบลโนนเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 3 คน เป็นนักเรียนกลุ่มอ่อน ปานกลาง และ เก่ง อย่างละ 1 คน

ข้อเสนอแนะ พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเป็นบทเรียนช่วยสอน เข้ากับยุคเทคโนโลยี จะทำให้ผู้เรียนสนใจเนื้อหายิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2544). การประเมินการอ่าน ทดวิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- บุญชม ศรีสะอาด.(2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- สุรางค์รัตน์ ตริเหรา. (2545). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และบทเรียนโปรแกรม เรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.buu.ac.th>.